

[Mølgaard]

offentligt omtalt, har været henknyttet til organisationer som NATO og EF o.lign., idet jeg mener, at hvis vi skal frem imod fredeligere sameksistens i vor verden, så må man gøre op med blokpolitikens vej og indlede direkte dialog med de berørte, og i betragtning af, at vi opretholder venskabelige forbindelser, diplomatiske forbindelser med Sovjetunionen, kan der jo dér være god anledning til, at Danmark gør direkte forestillinger over for denne diplomatiske medpart, når der foreligger et tilfælde som dette.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan svare hr. Mølgaard, at Italiens ambassadør i Sovjetunionen på de ni EF-landes vegne den 25. januar har protesteret over for det sovjetiske udenrigsministerium i anledning af behandlingen af Andrej Sakharov. Det ville være en overdrivelse at sige, at protesten blev modtaget med forståelse, men det kan vel håbes, at det har efterladt et vist indtryk, at ni vesteuropæiske lande gennem EFs formandskab klart tilkendegiver deres afstandtagen fra de sovjetiske myndigheds forholdsregler over for en person som Andrej Sakharov, hvis eneste ugering, så vidt regeringen ved, er, at han har opfordret til respekt for Helsingforsslutakten og FN-pagten.

Jeg har i øvrigt i sidste uge ved et par lejligheder på regeringens vegne offentligt tilkendegivet vor stærke beklagelse af Sovjetunionens behandling af Andrej Sakharov. Som omtalt i pressen gjorde jeg senest dette i min tale til den udenlandske presseforening den 25. januar, hvor jeg sagde, og jeg citerer:

»Hertil kommer nu den internationale storm af harme over behandlingen af Andrej Sakharov og andre. Isoleringen af Sakharov er en eklatant provokation mod enhver, der som vi i Danmark tager menneskerettighederne alvorligt. Og den viser desværre, at menneskelige reaktioner og følelser preller af på en tung dogmatismes skjold. Er det virkelig kommet dertil i Sovjetunionen, at det er blevet strafbart at kræve respekt for Helsingforsslutakten og FNs principper?«

På denne baggrund finder regeringen ikke anledning til for nærværende at foretage sig yderligere.

Mølgaard (DR):

Det kan ikke undgå at gøre mig bedrøvet, at man lader den italienske ambassadør udtale sig på Danmarks vegne, ikke kun fordi jeg er betænkelig ved et udenrigspolitisk samarbejde i EF-regie, som ligger uden for Romtraktatens egentlige hensigt, men fordi jeg også tror, at man gavner sagen mest ved tale dansk, tale med de tunger, som man nu engang er udrustet med. Jeg synes, at udenrigsministerens direkte udtalelse til opinionen igennem den udenlandske presseforening, som her blev citeret, lød meget, meget tiltalende, jeg kan helt bifalde den citerede linje, men jeg vil meget appellere til og anmode ministeren, om det dog ikke var muligt at etablere en direkte kontakt igennem den diplomatiske repræsentation, som Danmark har direkte med Sovjetunionen, og forelægge synspunkter, der ligger på linje med de synspunkter, som udenrigsministeren her har udtalt og tidligere har udtalt i presseforeningen ad den diplomatiske vej. Er det dog ikke muligt, uanset at vi er medlem af EF?

Arne Melchior (CD):

Dette sidste indlæg fra hr. Mølgaard giver mig anledning til at stille et supplerende spørgsmål til udenrigsministeren. Det er af noget principiel art, men jeg tror, at både formanden og ministeren vil finde, at det har identitet og relevans i denne forbindelse, nemlig det spørgsmål, som udenrigsministeren jo sikkert allerede har en del erfaring i og opfattelse af, hvorvidt en henvendelse til en anden stat frembragt af en talsmand på fællesmarkedslandenes vegne kan skønnes at have samme effekt, som hvis de enkelte lande henvendte sig hver for sig, eventuelt mindre effekt, som jeg synes at hr. Mølgaard antydede, eller, som jeg forestiller mig meget vel kunne være tænkeligt, større effekt netop i kraft af, at den fremsættes på så stor en gruppe af staters vegne. Jeg ville være taknemlig, hvis udenrigsministeren kunne give sin opfattelse her til kende.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg forstår, at hr. Mølgaard var bedrøvet over fremgangsmåden. Jeg vil svare tilbage til hr. Mølgaard, at jeg også er en lille smule bedrøvet over, at der blandes, skal vi sige EF-proceduremæssige spørgsmål ind i denne her meget alvorlige sag, for det er jo heller